

Werkplan Mulier Instituut 2021

Concept 10 september 2020

Werkplan Mulier Instituut 2021

© *Mulier Instituut*
Utrecht, september 2020

Mulier Instituut
sportonderzoek voor beleid en samenleving

Postbus 85445 | 3508 AK Utrecht
Herculesplein 269 | 3584 AA Utrecht
T +31 (0)30 721 02 20 | I www.mulierinstituut.nl
E info@mulierinstituut.nl | T @mulierinstituut

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	7
1.1	Ambitie Mulier Instituut	7
1.2	Activiteiten in 2021 op hoofdlijnen	7
1.3	Belangrijkste aanpassingen ten opzichte van Werkplan 2020	9
1.4	Leeswijzer	9
2.	Dataverzameling en monitoring	10
2.1	Inleiding	10
2.2	Sportvoorzieningen	11
2.3	Sportaanbieders	14
2.4	Sport in en om de school	17
2.5	Financiële aspecten van sport	20
2.6	Diversiteit/Inclusief sporten en bewegen	21
2.7	Positieve sportcultuur	23
2.8	Sportdeelname	25
2.9	Evenementen	26
2.10	Sport, bewegen en gezondheid	27
2.11	Topsport	28
3.	Beleids- en wetenschapsondersteuning	29
3.1	Inleiding	29
3.2	Monitoring Nationaal Sportakkoord	30
3.3	Rapportage sport	31
3.4	Brede Regeling Combinatiefuncties	32
3.5	Monitor Sport en corona	34
3.6	Beleidsverkenningen	35
3.7	Borging expertise beleidsonderzoek	36
3.8	Wetenschapsondersteuning	37

1. Inleiding

Dit werkplan van het Mulier Instituut beschrijft de werkzaamheden die het Mulier Instituut (MI) in 2021 wil verrichten met steun van het ministerie van VWS. Behalve de steun van VWS in de vorm van een instellingssubsidie heeft het MI inkomsten uit beleidsondersteunend opdrachtonderzoek voor de EU, overige ministeries, provincies, gemeenten en sportorganisaties. Daarnaast zijn er inkomsten uit opdrachten of dienstverlening aan onderwijsinstellingen en bedrijven, en subsidies voor meer verdiepend onderzoek van instellingen als ZonMW en NWO. Dit werkplan betreft alleen de activiteiten die worden ondersteund door VWS.

1.1 Ambitie Mulier Instituut

Het MI is een onafhankelijke stichting en doet onderzoek op het brede terrein van sport, actieve recreatie en sportief bewegen, ten behoeve van de beleidsontwikkeling ter bevordering van een inclusieve sportieve en vitale samenleving. Met een positief-kritische insteek streeft het instituut daarnaast naar versterking van de sportwetenschap, teneinde tot beter onderbouwde beleidskeuzes te kunnen komen en de doelmatigheid en effectiviteit van het sport- en beweegbeleid te vergroten. Hiertoe verwerft het MI opdrachten en subsidies, zet het eigen middelen in voor verdiepend onderzoek en versterkt het instituut zijn internationale oriëntatie. Het instituut biedt wetenschappers uit een veelheid van disciplines (zoals antropologen, psychologen, pedagogen, sociologen, geografen, economen, beleids- en organisatiewetenschappers, gezondheidswetenschappers en bewegingswetenschappers) een werkplek waar ze zich kunnen vormen tot sportonderzoeker en door kunnen groeien tot expert op een bepaald deelgebied. Het MI is, sinds de oprichting ervan in 2002, uitgegroeid tot de grootste speler in het Nederlandse sportonderzoek en herbergt een unieke bundeling van data en expertise op het gebied van sport, actieve recreatie en sportief bewegen.

Het MI is een platte en lerende organisatie, waarbij het 'leren' niet alleen betrekking heeft op het aanpassen van interne processen en structuren, maar ook op het verbeteren van de kwaliteit en de slagkracht van het sport- en beweegbeleid, door de inzet van wetenschappelijk geschraagde kennis. Voor dat leren zoekt het MI nadrukkelijk de wisselwerking met de beleidspraktijk: het zoekt de vragen en problemen op die daar leven, het loopt mee in uitvoeringsprocessen en leergemeenschappen, het bezoekt en draagt bij aan kennisdagen en werkconferenties, het maakt deel uit van expertsessies en adviesraden, en het entameert klankbordgroepen en begeleidingscommissies bij eigen onderzoek. Het MI zoekt terugkoppeling en kritische reflectie op de uitkomsten van onderzoek, om betekenis, reikwijdte en bruikbaarheid ervan verder te versterken en vervolgonderzoeken af te stemmen op de aanwezige behoeften en geïdentificeerde kennislacunes. Dit alles met als doel te zorgen voor meer toegevoegde waarde van het sportonderzoek voor het beleid en een inclusieve sportieve en vitale samenleving.

1.2 Activiteiten in 2021 op hoofdlijnen

We onderscheiden in dit werkplan twee hoofdgroepen van activiteiten:

A: Dataverzameling en monitoring

Het gaat hier om de volgende activiteiten:

- het opbouwen, verkrijgen en actueel houden van allerhande gegevens uit interviews, observaties vragenlijsten, registraties, enz., en het onderbrengen, beheren, koppelen en ontsluiten van deze gegevens in databestanden;
- het volgen van ontwikkelingen in de sport en de uitvoering van sportbeleid(-sprogramma's) (monitoring), door het analyseren van databestanden en andere informatiebronnen, duiden van de uitkomsten op basis van wetenschappelijke kennis, beleidsintenties en/of beleidsmatige en

maatschappelijk implicaties, het hieruit distilleren van (bij-)sturingsinformatie, en daarover presenteren en publiceren;

- verrichten van ondersteunende activiteiten, die logisch voortvloeien uit deze dataverzameling en monitoring, zoals kennisontwikkeling, valorisatie, overleg met betrokken instellingen en collega-onderzoekers, opleveren van (kern-)indicatoren aan www.sportenbewegenincijfers.nl, vertaling van onderzoeksuitkomsten richting www.allesoversport.nl, enz.
-
- Een deel van de activiteiten geschiedt ten behoeve van het volgen van meer ‘algemene’ en meer specifieke, maar niet gestuurde ontwikkelingen in de sport (zoals de gevolgen van de coronacrisis voor de sport), waarbij de monitoring vooral een signalerende functie heeft. Daarnaast betreft de monitoring de uitvoering van beleidsprogramma’s, zoals het Nationaal Sportakkoord en de BRC-regeling, waarbij zaken als de procesmatige aspecten van de uitvoering, betrokkenheid van partijen, inzet van middelen, ontplooiende activiteiten, geleverde prestaties en/of bereikte effecten worden gevolgd en beschouwd in het licht van de mate van doelbereik (effectiviteit), doelmatigheid (efficiency) en/of rechtvaardigheid (bijvoorbeeld optreden van onbedoelde neveneffecten en/of optreden van (onbedoelde) verschillen in profijt van het beleid). Monitoring levert (bij-)sturingsinformatie op voor het beleid, op grond waarvan het beleid kan ‘leren’ van de uitvoering, en beleid kan bijstellen.
-

B: Beleids- en wetenschapsondersteunende activiteiten

- De activiteiten beschreven bij hoofdgroep A: Dataverzameling en monitoring betreffen het volgen van enkelvoudige ontwikkelingen, specifieke clusters van ontwikkelingen en/of specifieke beleidsprogramma’s, waarbij de focus voor een belangrijk deel ligt op de productie van vooraf gedefinieerde ‘(kern-)indicatoren’.
-
- Onder hoofdgroep B: Beleids- en wetenschapsondersteunende activiteiten vallen in de sfeer van beleidsondersteuning zowel beleidsverkenningen, als het opstellen van beleidsmonitoren (‘voortgangsrapportages’), die een bredere insteek hebben en een rol kunnen spelen in het verkeer tussen VWS en de Tweede Kamer (‘beleidsverantwoording’). Voor het opstellen van voortgangsrapportages maakt het Mulier Instituut ook gebruik van data en kennis van derden, wordt naar een (totaal-)overzicht gestreefd op betreffend onderwerp of beleidsprogramma, en geschiedt de voorbereiding ervan in nauw overleg met betrokken partijen. Wat betreft beleidsondersteunende activiteiten gaat het in 2021 om de volgende activiteiten:
 - ondersteunen van het sportbeleid met kortlopende verkennende beleidsstudies;
 - voorbereiding productie Rapportage sport;
 - opstellen twee voortgangsrapportages Nationaal Sportakkoord;
 - monitoring van de Brede Regeling Combinatiefuncties;
 - monitoring van de gevolgen van de coronamaatregelen voor de sport.
-
- De activiteiten gericht op wetenschapsondersteuning vloeien voort uit het feit dat het Mulier Instituut, als enig onderzoeksinstituut met sport als centrale focus, een spilfunctie vervult binnen het Nederlandse sportonderzoek en een belangrijke bijdrage levert aan de instandhouding en uitbouw van de Nederlandse sportonderzoeksinfrastructuur. Bij het Mulier Instituut vindt cumulatie van sportwetenschappelijke expertise plaats, die het MI snel en effectief kan aanwenden ter ondersteuning van beleidsmatige en onderzoeksmatige projecten van derden, alsmede ten behoeve van de eigen dataverzameling en monitoring.
-

- In het kader van de spilfunctie in het sportwetenschappelijk onderzoek in Nederland voert het MI de volgende activiteiten uit:
- uitbreiden en verdiepen van de expertise op het gebied van sportbeleidsonderzoek, in het bijzonder methoden van beleidsevaluatie; ontwikkelen van nieuwe onderzoeksinstrumenten en meetmethoden;
- ondersteunen van de Nederlandse sportwetenschappelijke gemeenschap in algemene zin, onder andere door het (samen met KCSB, VSG, KVLO en NRZ) onderhouden van een Kennisbank Sport en Bewegen, de organisatie van de Dag van het Sportonderzoek, door het aanbieden van stagemogelijkheden en door zitting te nemen in overlegorganen, expertsessies, adviescommissies en redacties.

1.3 Belangrijkste aanpassingen ten opzichte van Werkplan 2020

- Net als in het MI Werkplan 2020 zijn voor 2021 bij activiteit A: Dataverzameling en monitoring aparte paragrafen opgenomen voor de 'standaard' monitoring van ontwikkelingen in de sport, de activiteiten en monitoring van indicatoren die staan beschreven in het monitoringplan van het Nationaal Sportakkoord, en aanvullende activiteiten, overwegend van tijdelijke aard.
-
- Wat betreft de 'standaard' monitoring van ontwikkelingen in de sport is in dit werkplan uitgegaan van een intensivering/uitbreiding van de activiteiten bij de thema's Positieve sportcultuur en Sport, bewegen en gezondheid. Tevens is de monitoring/productie (kern-)indicatoren sport op basis van de data van de Vrijetijdombibus ('VTO-data') aan het reguliere monitoringprogramma toegevoegd.
-
- Omdat wordt voorzien dat het Mulier Instituut een rol zal hebben in de monitoring van het zesde deelakkoord 'Topsport die inspireert' van het Nationaal Sportakkoord, is Topsport met ingang van 2021 toegevoegd als regulier thema binnen Activiteit A: Dataverzameling en monitoring van het MI Werkplan. Los hiervan zijn in de afgelopen jaren al diverse projecten uitgevoerd op het gebied van topsport, waarbij de ondersteuning een ad-hoc karakter had, en vaak via het budget Beleidsverkenningen liep, maar ook wel als aanvullend project op het MI Werkplan. Opnemen van Topsport als regulier thema in het MI Werkplan borgt de expertise bij het MI op het gebied van topsport en maakt het mogelijk onderwerpen als prevalentie meting dopinggebruik in de topsport, de topsportklimaatmeting, de maatschappelijke carrière van (ex-)topsporters en talentontwikkeling in twee-, drie- of vierjaarlijkse cycli te blijven monitoren.
-
- Bij activiteit A zijn in 2021 als nieuwe aanvullende activiteiten toegevoegd de monitoring van het programma 'Samen zetten we discriminatie en racisme buitenspel' binnen het thema Positieve sportcultuur; monitoring ten behoeve van werkgroep milieuvriendelijke beheer sportvelden bij het thema Sportvoorzieningen; en aanvullende activiteiten op het terrein van buitenspelen bij het thema Sport in en om de school.
-
- Bij activiteit B: Beleids- en wetenschapsondersteunende activiteiten, is de monitoring van de gevolgen van de coronamaatregelen voor de sport als thema toegevoegd, als doorlopende activiteit uit de herziening van het MI Werkplan 2020. De activiteiten ten behoeve van de Rapportage sport zijn opgenomen als aparte en reguliere activiteit.

1.4 Leeswijzer

- De activiteiten in het kader van dataverzameling, monitoring en bijbehorende ondersteunende activiteiten worden nader beschreven in hoofdstuk 2. Hoofdstuk 3 beschrijft de beleids- en

wetenschapsondersteunende activiteiten, inclusief het opstellen van de Rapportage sport en de monitoring van de BRC, de voortgang in het Nationaal Sportakkoord, en de gevolgen van de coronacrisis voor de sport.

-
-

2. Dataverzameling en monitoring

2.1 Inleiding

- Het MI verzamelt data, doet aan monitoring en verricht (de bijbehorende) ondersteunende activiteiten op de thema's: sportvoorzieningen; sportaanbieders; sport in en om de school; financiële aspecten van sport; diversiteit/inclusief sporten en bewegen; positieve sportcultuur; sportdeelname; evenementen; sport, bewegen en gezondheid; en topsport.
-
- Bij *dataverzameling* gaat het om het verkrijgen van data, het opslaan van data in en beheren van databestanden, en het ontsluiten en toegankelijk maken van de data voor raadpleging, monitoring en/of onderzoek. Bij dataverzameling en -beheer is van belang dat VWS een open databeleid voorstaat. Het MI onderschrijft dit beleid en maakt de data die het verzamelt om niet toegankelijk voor gebruik of raadpleging door derden, onder meer door de data te deponeren bij DANS, bij te dragen aan de ontwikkeling van de *Sport Data Valley* en data aan te leveren aan RIVM/www.sportenbewegenincijfers.nl.
-
- Met *monitoring* bedoelen we duiden van en publiceren over ontwikkelingen in de sport, met nadruk op meetbare veranderingen in de tijd, en gemotiveerd vanuit een specifiek belang of (beleids)doelstelling. De resultaten worden gepresenteerd in de vorm van artikelen, boeken, boekbijdragen, factsheets en (branche-, trend-, ppt-)rapporten. Publicaties worden opgenomen in de Kennisbank Sport en Bewegen en zijn altijd (ook) beschikbaar in pdf en vrij toegankelijk via www.mulierinstituut.nl, www.sportenbewegenincijfers.nl en/of www.allesoversport.nl. De publicatievorm wordt bepaald in overleg met VWS, overige betrokken (beleids)partners en het Kenniscentrum Sport en Bewegen (KCSB).
-
- *Monitoring Sportakkoord* betreft monitoring van indicatoren die zijn genoemd in het Nationaal Sportakkoord 2018-2022, dat op 29 juni 2018 te Den Haag is ondertekend door VWS, VSG/VNG en NOC*NSF. Over deze monitoring zijn afspraken gemaakt tussen VWS, RIVM en MI, waarbij een verdeling heeft plaatsgevonden van de te monitoren indicatoren door RIVM resp. MI. Het MI verzamelt de benodigde data in afstemming met betrokken partijen, duidt deze data en doet verslag van de ontwikkelingen in de indicatoren. De uitkomsten worden gerapporteerd via www.sportenbewegenincijfers.nl en in MI-rapporten, factsheets, websheets, vakpublicaties e.d.
-
- *Ondersteunende activiteiten* zijn activiteiten die noodzakelijk zijn voor, en natuurlijk voortvloeien uit de dataverzameling en monitoring. Het betreft dan niet de dataverzameling zelf, maar activiteiten die bijdragen aan de kwaliteit van de dataverzameling en monitoring, aan het gebruik van de data door derden, aan het wetenschappelijke debat over het betreffende onderwerp en aan de kennisontwikkeling ter zake, teneinde te kunnen bijdragen aan een betere onderbouwing van het sportbeleid. Voorbeelden van dergelijke activiteiten zijn theorie- en methodiekontwikkeling bij het MI; schrijven van wetenschappelijke artikelen, handboeken en vakpublicaties; afstemming met collega's bij andere onderzoeksinstellingen en beleidspartners over vraagstellingen, methodieken, conceptontwikkeling, wijze van dataverzameling, enz.; standaardisering van onderzoeksprotocollen en gegevens; uitwisseling van onderzoeksuitkomsten e.d. Tot de ondersteunende taken rekenen we ook de ontsluiting van de uitkomsten van het onderzoek (verspreiding; valorisatie, onder andere richting www.allesoversport.nl).
-

2.2 Sportvoorzieningen

2.2.1 Dataverzameling

Het Databestand SportAanbod (DSA) bevat data van 23.000 reguliere sportaccommodaties in Nederland. Jaarlijks is inzet nodig om het bestand actueel te houden en uit te breiden met kenmerken van die accommodaties, zodanig dat kan worden voorzien in kengetallen voor sportaccommodaties en de beweegvriendelijke omgeving en ontwikkelingen in het (fysieke) sportaanbod kunnen worden gevolgd.

Activiteiten in 2021 zijn:

- 1) aanvullen en actueel houden van het bestand;
- 2)
- 3) verbeteren van de kwaliteit van het databestand en databeheer, onder andere door het uitvoeren van fysieke schouwen en het vergroten van het gebruik van luchtfoto's en satellietbeelden voor geautomatiseerde controle en detectie, teneinde de accuraatheid van de data te controleren en data aan te vullen;
- 4)
- 5) monitoren gebruik van portaal voor gemeenten en uitvoeren van acties die hieruit voortvloeien;
- 6)
- 7) vanuit aandacht voor buitenspelen en doorontwikkeling kernindicator Beweegvriendelijke Omgeving toevoegen speelplekken en speeltuinen aan DSA;
- 8)
- 9) opnemen van routes in de DSA;
- 10)
- 11) verbreden van registratie functies van zwembaden en inzicht in buitenzwemwater;
- 12)
- 13) verkenning van automatische detectie van sportvelden met behulp van beeldherkenning (o.a. voor hockey, tennis en voetbal);
- 14)
- 15) toevoegen toegankelijkheidskenmerken van accommodaties voor bijzondere doelgroepen, in functie van de kernindicatoren en monitoring gehandicaptensport. Dit gebeurt zoveel als mogelijk in samenwerking met partijen als de Stichting Fonds Gehandicaptensport en Ongehinderd.
- 16)
- 17)

2.2.2 Monitoring (kern)indicatoren sport

In aanvulling op bestaande activiteiten wordt het MI met ingang van 2021 verantwoordelijk voor de productie van de kernindicator 'Tevredenheid sport- en beweegaanbod' op basis van de VTO-data (zie paragraaf 2.8).

Op het gebied van monitoring sportaccommodaties worden in 2021 de volgende activiteiten ontplooid:

- 1) kennisontwikkeling op gebied van financiering en exploitatie van sportaccommodaties, door het in beeld brengen van financieringsvormen van sportaccommodaties, verdiepende analyses op saldo financiële exploitatie van sportaccommodaties en opzetten van een huurtarievenmonitor;
- 2)
- 3) doorlopende zorg voor de kernindicatoren Sportaccommodaties, Beweegvriendelijke omgeving en Tevredenheid sport- en beweegaanbod, en afstemming hierover met RIVM;

- 4)
- 5) afronden rapportage planningsnormen buitensport (eerste helft 2021). In 2020 is een start gemaakt met de (door)ontwikkeling van planningsnormen voor de buitensport (atletiek, rugby en tennis), op basis van de data uit de DSA en aanvullende analyses met data van de sportbonden. De werkzaamheden en rapportage worden afgestemd met de VSG en betrokken sportbonden. De rapportage is onder meer nuttig voor de thematafel Duurzame sportinfrastructuur van het Nationaal Sportakkoord, waar het gaat om optimalisatie van de spreiding en bezetting van accommodaties, en indirect de exploitatie van accommodaties;
- 6)
- 7) uitbrengen factsheet Tevredenheid sport- en beweegaanbod, op basis van nieuwe VTO-data (najaar 2021).

2.2.3 Monitoring Sportakkoord Thema Duurzame sportinfrastructuur

2.2.3.1 Monitoring indicatoren Sportakkoord

- Voor de monitoring van het deelakkoord Duurzame sportinfrastructuur van het Nationaal Sportakkoord volgt het MI de volgende indicatoren:
- het saldo van de financiële exploitatie van sportaccommodaties;
- het bedrag dat geïnvesteerd wordt in duurzaamheid op sportaccommodaties;
- het aantal open sportaccommodaties in Nederland;
- beweegvriendelijkheid van de omgeving in Nederland.

2.2.3.2 Aanvullende activiteiten

- In overleg met de werkgroep die vorm geeft aan de uitvoering van het deelakkoord Duurzame sportinfrastructuur is door het Mulier Instituut een voorstel ontwikkeld voor onderzoek en monitoring op dit onderwerp, in aanvulling op de activiteiten ter zake die waren voorzien in het MI werkplan 2019. Voor 2021 zijn naast intensivering van de inspanningen voor het beheer van de DSA de volgende activiteiten voorzien:
-
- 1) aanvulling DSA met registratie van exploitatievormen. Eerste stappen zijn gezet in 2020, dit wordt doorgezet in 2021 om ontwikkelingen hierin te kunnen gaan volgen. Op basis van de registratie verdere verdieping in exploitatievormen (sportbedrijven, exploitatiesubsidies, etc.);
- 2)
- 3) uitbrengen tussenrapportage en brancherapport sportaccommodaties;
- 4)
- 5) doorontwikkelen kernindicator Beweegvriendelijke Omgeving (KBO);
- 6)
- 7) analyse energiescans, die NOC*NSF afneemt als onderdeel van hun ondersteuning in functie van het Nationaal Sportakkoord;
- 8)
- 8) monitoring ten behoeve van werkgroep milieuvriendelijke beheer sportvelden.

2.2.4 Ondersteunende activiteiten

In 2021 vinden de volgende ondersteunende activiteiten plaats:

- 1) kennisontwikkeling op het gebied van sportaccommodaties en beweegvriendelijke omgeving;

- 2) over de doorontwikkeling van de dataverzameling en de monitoring op het gebied van accommodaties wordt gesproken in de Klankbordgroep AccommodatieMonitorSport (AMS).¹ De Klankbordgroep bespreekt de prioritering van verder of nieuw te verzamelen data, zodat de dataverzameling kan blijven aansluiten op de ontwikkelingen in het veld en het sportbeleid. In 2020 is minimaal één bijeenkomst van de Klankbordgroep AMS voorzien;
- 3)
- 4) deelname aan overleg over kernindicatoren;
- 5)
- 6) deelname aan overleg monitoring Sportakkoord, zitting in werkgroepen team buitenruimte, Routekaart Verduurzaming Sport en werkgroep milieuvriendelijke beheer sportvelden;
- 7)
- 8) meedenken als expert bij opzetten van challenges en andere subsidietrajecten binnen thema's sportaccommodaties, beweegvriendelijke omgeving en ruimte;
- 9)
- 10) op basis van de activiteiten op het vlak van de beweegvriendelijke omgeving, bijdragen aan thema buitenspelen met onder andere een inventarisatie van speelplekken en aandacht voor verschillen in sociale en fysieke toegankelijkheid voor kinderen met bepaalde achtergrondkenmerken, zoals wel/niet met een beperking en/of lage SES;
- 11)
- 12) meedenken bij monitoring voor VWS door externe partijen (o.a. RVO) op thema duurzame sportinfrastructuur en (beperkt) vraagruimte bieden in bestaande panels;
- 13)
- 14) stimuleren van en bijdragen aan de activiteiten (waaronder een jaarlijks seminar) van de internationale werkgroep Databeheer sportaccommodaties. Kennis uitwisselen met beheerders en gebruikers van sportaccommodatiedatabases in andere landen, onder andere ten behoeve van aandacht voor het internationale perspectief in het op te stellen jaarrapport sportaccommodaties, en om hiervan te leren voor de doorontwikkeling van de DSA;
- 15)
- 16) valorisatie: presentaties, lezingen, columns en uitbrengen vakpublicaties en factsheets op het gebied van sportaccommodaties, beweegvriendelijke omgeving en accommodatiebeleid.

¹ In deze Klankbordgroep AMS hebben zitting VWS, KCS, NOC*NSF, CBS, VSG, RIVM en ASM.

2.3 Sportaanbieders

2.3.1 Dataverzameling

9) Om de ontwikkelingen bij sportorganisaties en sportaanbieders te volgen verzamelt het MI gegevens over sportkoepels, -bonden, -verenigingen, commerciële sportaanbieders, vechtsportorganisaties en overige aanbieders. Hierbij gaat het om drie typen dataverzameling. Ten eerste gegevens van sportaanbieders die worden geregistreerd in het DSA. Ten tweede uitkomsten van vragenlijstenonderzoek bij het MI Verenigingspanel. Ten derde vragenlijsten die worden uitgezet bij sportoedememers, zoals fitnesscentra, maneges en zwembaden.

2.3.1.1 Sportaanbieders in het DSA

10) In het DSA worden gegevens (naam, adres, rechtsvorm) van sportaanbieders geregistreerd en waar mogelijk gekoppeld aan accommodaties. De basis vormt de registratie bij de Kamer van Koophandel, aangevuld met informatie van koepelorganisaties, internet, jaarverslagen e.d. Afhankelijk van de afbakeningen die men hanteert gaat het bij het KvK-bestand om ongeveer 24.000 verenigingen, 3.500 stichtingen en ruim 5.000 ondernemingen. Het Platform Oedememende Sport (POS) ziet bij de achterban ongeveer 12.000 sportondernemingen.

11)

12) Oednemingen kunnen meerdere accommodaties in beheer hebben, stichtingen kunnen meerdere verenigingen faciliteren en verenigingen kunnen meerdere takken van sport aanbieden en wel/niet accommodatie gebruiken. De koppeling van 'aanbieders' aan takken van sport en bezit of gebruik van accommodaties moet door het MI worden gelegd, vastgelegd en actueel gehouden.

13)

14) Activiteiten in 2021:

15)

1) actueel houden van het bestand van sportaanbieders en toevoegen van eigenschappen (tak(ken) van sport; ledenaantal; toegankelijkheid; oprichtingsdatum; e.d.).

2)

2.3.1.2 MI Verenigingspanel

3) Het Verenigingspanel is een bestand met contact- en achtergrondgegevens van sportverenigingen, die zich bereid hebben verklaard drie- tot viermaal per jaar een vragenlijst in te vullen. Het MI Verenigingspanel bestaat zomer 2020 uit ruim 2.200 verenigingen en biedt, met enige weging, een representatieve afspiegeling van de Nederlandse sportverenigingen. Het aandeel verenigingen in krimpgebieden in het Verenigingspanel heeft een zodanige omvang, dat ontwikkelingen bij verenigingen in krimpgebieden kunnen worden gemonitord en op een betrouwbare manier kunnen worden vergeleken met ontwikkelingen in de rest van Nederland.

4)

5) Het Verenigingspanel is geschikt voor eenmalige en voor terugkerende peilingen voor de beantwoording van beleidsvragen van VWS en voor vragen die nodig zijn voor de monitoring van het Sportakkoord. Standaard worden aan het panel vragen voorgelegd om ontwikkelingen in het sportaanbod en bij sportverenigingen te volgen. Bovendien kunnen vragen in opdracht van derden worden voorgelegd aan het panel.

6)

7) Het Verenigingspanel is weliswaar een gegevensbestand, maar fungeert als onderzoeksinstrument en bevat privacygevoelige (adres- en email-)gegevens. Het open databeleid is niet van toepassing op het Verenigingspanel zelf ('de adreslijst'), maar wel op de data die ermee worden gegenereerd (de 'Verenigingsmonitor').

8)

9) Activiteiten in 2021 zijn:

10)

1) onderhoud van het Verenigingspanel;

2)

3) uitvoering van drie peilingen bij het Verenigingspanel, waarin de volgende thema's worden uitgevraagd (sommige jaarlijks, de meeste om de twee of drie jaar): gezonde kantine; duurzaamheids- en energiebesparende maatregelen; gezondheid en sportblessurepreventie/zorgvoorzieningen; diversiteit van leden en het kader; kader(ontwikkeling); veilig/plezierig sportklimaat; inzet van/ondersteuning door/relatie met buurtsportcoaches; samenwerking met gemeente/andere aanbieders; concurrentie en fusies; financiën; vrijwilligersbeleid; goed sportbestuur; vitaliteit (maatschappelijke oriëntatie/openheid en organisatiekracht). De uitkomsten van deze peilingen worden gebruikt voor het volgen van ontwikkelingen in het sportverenigingsleven (zie paragraaf 2.3.2 en 2.3.3), en verder onder meer voor de monitoring van de BRC-regeling (zie paragraaf 3.4), het Nationaal Sportakkoord (zie paragraaf 3.2) en de monitoring van de gevolgen van de coronacrisis voor de sport(aanbieders) (zie paragraaf 3.5). De monitoring die het MI doet op de diverse aspecten van het sportverenigingsleven wordt tevens gebruikt voor het ontwikkelen van meer verklarende kennis over het functioneren van sportverenigingen.

4)

2.3.1.3 Sportondernemers

5) Een steeds groter deel van het sportaanbod wordt verzorgd door sportondernemers, al dan niet in combinatie met sportverenigingen, zoals door een paardensportvereniging die gebruik maakt van een commerciële manege, of een tennisvereniging die banen huurt bij een commercieel racketcentrum. Sportondernemers zijn betrokken bij de uitvoering van het Nationaal Sportakkoord en worden geraakt door de coronamaatregelen. Om ontwikkelingen in de sport te kunnen volgen en de uitvoering van het Sportakkoord en de gevolgen van de coronamaatregelen voor de sportsector te kunnen monitoren is het nodig sportondernemers periodiek te bevragen.

6)

7) Activiteiten in 2021 zijn:

8)

1) peilingen bij sportondernemers, in elk geval bij zwembaden, fitnesscentra en maneges, onder meer over de onderwerpen transparantie, gastvrijheid/diversiteit leden/bezoekers, inzet vrijwilligers, personeelszaken, innovativiteit, betrokkenheid bij lokale sportakkoorden en gevolgen van de coronacrisis. De peilingen vinden plaats in afstemming en samenwerking met het Platform Ondernemende Sport, waarin de meeste koepels van sportondernemers verenigd zijn.

2)

3)

2.3.2 Monitoring (kern)indicatoren sport

4) Het Mulier Instituut volgt de ontwikkelingen bij sportverenigingen op het gebied van financiën; leden/afnemers/klanten/bezoekers; vrijwilligers/personeel; beleid; toegankelijkheid; accommodatie, enz. Vanuit het verleden bestaan op de meeste deelonderwerpen tijdreeksen, die worden doorgetrokken naar het heden. Hiermee kunnen de indicatoren worden gevolgd, waarvoor het SCP (2012) en het Sportakkoord (2018) de Verenigingsmonitor (VMT) als databron noemen. De Verenigingsmonitor steelt op herhaalde peilingen gedaan bij het Verenigingspanel (zie paragraaf 2.3.1.2).

- 5)
- 6) In aanvulling op bestaande activiteiten wordt het MI met ingang van 2021 verantwoordelijk voor de productie van de kernindicator 'Vrijwilligerswerk' op basis van de VTO-data (zie paragraaf 2.8).
- 7)
- 8) Activiteiten in 2021 zijn de volgende:
- 9)
- 1) uitbrengen van het (vijfde) Jaarbericht sportverenigingen 2020 (april/mei 2021), waarin de belangrijkste uitkomsten/kengetallen in functie van de monitoring van sportverenigingen bijeen worden gebracht;
- 2)
- 3) online toegankelijk maken van kengetallen, waarvan metingen uit meerdere jaren beschikbaar zijn, via een MI websheet, waarbij de lezer zelf een selectie kan maken van de jaren die hij/zij in de figuur wil zien, en via RIVM/www.sportenbewegencingcijfers.nl;
- 17)
- 4) wetenschappelijk artikel over overlevingskansen van verenigingen in het perspectief van hun toekomstbestendigheid;
- 18)
- 5) uitbrengen factsheet Duurzaamheidsmaatregelen bij verenigingen (najaar 2021);
- 19)
- 6) uitbrengen factsheet Vrijwilligerswerk op basis van nieuwe VTO-data (najaar 2021);
- 20)
- 7) verzorgen overige factsheets en vakpublicaties, op basis van data in DSA en peilingen bij het Verenigingspanel.
- 21)

2.3.3 Monitoring Sportakkoord Thema 'Vitale aanbieders'

- 8) Ten behoeve van de monitoring van het Nationaal Sportakkoord zorgt het MI voor de monitoring van de volgende indicatoren voor het deelthema 'Vitale aanbieders':
 - percentage vitale sportverenigingen in Nederland;
 - percentage open sportaanbieders in Nederland;
 - stand van zaken rondom vrijwilligers, bestuursamenstelling, innovatief vermogen en samenwerking bij sportaanbieders;
 - de samenwerking tussen sportaanbieders en gemeenten.
 -

2.3.4 Ondersteunende activiteiten

- In 2021 vinden de volgende ondersteunende activiteiten plaats:
 -
- 1) kennisontwikkeling op het gebied van sportaanbieders (sportverenigingen en -bonden, commerciële sportaanbieders, informele verbanden) en hun ondersteunende organisaties;
 - 2)
 - 3) in afstemming met KCSB worden gegevens over de ontwikkelingen in het sportaanbod ontsloten via allesoversport.nl.;
 - 22)
 - 4) deelname aan overleg over kernindicatoren;
 - 23)
 - 5) deelname aan SORN (internationaal netwerk van experts in onderzoek naar sportaanbieders);
 - 24)

6) deelname aan overleg over monitoring Sportakkoord en monitoring gevolgen van coronamaatregelen voor de sport.

Sport in en om de school

7)

8) Bij de activiteiten binnen dit thema staan sporten en bewegen in en om de school centraal, maar mede onder invloed van de bredere waaier van activiteiten ontplooid binnen de pijler 'Van jongs af aan vaardig in bewegen' van het Nationaal Sportakkoord, en de aandacht voor zwemveiligheid in het programma NL Zwemveilig, groeit de aandacht voor 'leren bewegen' in het algemeen, dus ook in omgevingen als zwembaden, voor- en buitenschoolse kinderopvang, bij sportaanbieders en in de openbare ruimte (buitenspelen).

9)

10)

2.4.1 Dataverzameling

11) Vanaf 2013 verzamelt het MI door het uitzetten van vragenlijsten bij scholen data over het bewegingsonderwijs en de relatie school en sport ten behoeve van de monitoring ter zake.

12)

13) Activiteiten in 2021 zijn:

14)

1) uitzetten vragenlijst bij scholen in het primair onderwijs voor de 2-meting School en sport in het primair onderwijs, conform de vragenlijsten die eerder zijn uitgezet bij in 2014 en 2017. In de vragenlijst worden actuele thema's zoals buitenspelen, buitenschoolse opvang of gezonde school in afstemming met VWS toegevoegd.

2.4.2 Monitoring (kern)indicatoren sport

Activiteiten in 2021 zijn:

1) rapportage 2-meting School en sport in het primair onderwijs (najaar 2021);

2) vakpublicatie, gebaseerd op 2-meting School en sport in het primair onderwijs (najaar 2021);

3)

4) factsheet 'Ouders over gym in het primair onderwijs 2021' (najaar 2021).

2.4.3 Monitoring in het kader van het programma NL Zwemveilig 2021–2024

2) Activiteiten in 2021 zijn:

3)

1) factsheet 'Schoolzwemmen in het primair onderwijs 2021' (najaar 2021);

2)

3) factsheet 'Zwemvaardigheid 2021: inzicht in het zwemdiplomabezit van kinderen en volwassenen' (obv VTO-data) (najaar 2021).

2.4.4 Monitoring Sportakkoord Thema Van jongs af aan vaardig in bewegen

2.4.4.1 Monitoring indicatoren Sportakkoord

4) Ten behoeve van de monitoring van het deelakkoord Van jongs af aan vaardig in bewegen van het Nationaal Sportakkoord doet het MI de dataverzameling en monitoring van de volgende indicatoren:
 Werkplan Mulier Instituut 2021 | Mulier Instituut

- het percentage gemeenten dat motorisch testen toepast;
- het percentage scholen waar bewegen is opgenomen in het leerlingvolgsysteem.

2.4.4.2 Kleine Beweegagenda 2019–2021

In samenwerking met KCSB is de Kleine Beweegagenda 2019-2021 opgesteld en besproken met VWS. Het plan zet in op beweegstimulering bij de doelgroep 0-4-jarigen. Voor 2021 zijn voor het MI de volgende activiteiten voorzien in het kader van deze agenda:

- 1) op basis van de witte vlekken analyse en de determinantenstudies die in 2020 in het kader van de Kleine Beweegagenda zijn uitgevoerd, brengen we in samenspraak met Kenniscentrum Sport en Bewegen een advies uit hoe bestaande interventies gericht op meer en beter bewegen van 0-4 jarigen versterkt kunnen worden;
- 2)
- 3) in afstemming RIVM dragen we bij aan de doorontwikkeling van de leefstijlmonitorvragenlijst, die onder ouders van 0-4 jarigen om het jaar wordt uitgezet. De doorontwikkeling is gebaseerd op de resultaten van de determinantenstudies, het adviestraject van de Gezondheidsraad (beweegadvies 0-4 jarigen) en resultaten van de eerdere leefstijlmonitors. De opzet van de vragenlijst wordt gevalideerd onder ouders die met hun kind op bezoek zijn op het consultatiebureau;
- 4)
- 4) ontwikkeling monitoren kwantiteit en kwaliteit van beweegaanbod in verschillende vormen van voorschoolse kinderopvang en de buitenschoolse opvang. De ontwikkeling en interpretatie van de resultaten vindt plaats in afstemming met belanghebbenden;
- 5)

6) 2.4.4.3 Buitenspelen

- 7)
 - Er is een Kennisagenda ontwikkeld in het verlengde van het in 2020 uitgebrachte rapport Buitenspelen. Met middelen uit de Herziening MI Werkplan 2020 is najaar 2020 een begin gemaakt met werkzaamheden in functie van die kennisagenda. Daarop aansluitend vinden in 2021 de volgende werkzaamheden plaats:
 -
- 1) op basis van verkennende analyses van data afkomstig uit verschillende kindmonitoren in 2020 wordt een consensustraject onderzoek buitenspelen bij periodiek onderzoek ingezet. Hierbij valt te denken aan inbedding in kindmonitoren bij de GGD's. Hiermee wordt de bestaande diversiteit aan aanpakken op dit thema geharmoniseerd, zoals aanbevolen in de verkennende studie Buitenspelen 2020;
- 2)
- 3) review onderzoek beleidsprogramma's en interventies voor buitenspelen, zowel in Nederland als in het buitenland, teneinde geconstateerde werkzame programma-elementen ter bevordering van (vormen van) buitenspelen te identificeren. In aansluiting op het Buitenspeelakkoord zal daarbij aandacht zijn voor inclusiviteit. Bij vormen van buitenspelen kan worden gedacht aan bewegingsspel, sociaal spel en bouwspel;
- 4)
- 5) ontwikkeling van een toolbox voor de monitoring en evaluatie van (lokaal) buitenspeelbeleid, voortbouwend op de bij 2 vastgestelde elementen en een op basis van 1 en 2 geformuleerde 'core outcome set'.

2.4.4.4 Overige activiteiten

- 1) Verkennend onderzoek naar de bevorderende en belemmerende factoren van een actieve/dynamische schooldag (op school niveau) aan de hand van het voorbeeld van het CAS-model (Daly-Smith et al. 2020).

6)

20

2)

3)

4)2.5.4 Ondersteunende activiteiten

5) In 2021 zijn de volgende ondersteunende activiteiten gepland:

1) kennisontwikkeling op het gebied van leren bewegen;

2)

3) over monitoring op het gebied van school en sport, en de wijze van publiceren daarover vindt afstemming plaats met belanghebbenden, afhankelijk van de inhoud van het betreffende project;

4) bijwonen bijeenkomsten en klankbordgroepen, ondersteuning netwerken, advisering, valorisatie, etc. in functie van bovengenoemde activiteiten.

2.4 Financiële aspecten van sport

6)

7)2.5.1 Dataverzameling

In 2021 worden de volgende activiteiten ondernomen:

- 1) dataverzameling tarieven sportaanbieders, in samenwerking met de HAN en SPECO;
- 2)
- 3) dataverzameling ten behoeve van de monitoring geldstromen in de sport;
- 4) aanvulling bestaande tijdreeks over gemeentelijke sportuitgaven met cijfers (van CBS) over 2020.

8)

9)2.5.2 Monitoring indicatoren

Activiteiten in 2021 zijn:

- 1) (jaarlijks verschijnende) rapportage Contributiemonitor Sport, in samenwerking met HAN en SPECO (najaar 2021);
- 2) (jaarlijks verschijnende) rapportage over Ontwikkeling in de gemeentelijke sportbegrotingen (eind 2021);
- 3)
- 4) rapportage Geldstromen in de sport (zomer 2021)²;
- 5) vakpublicaties over ontwikkelingen in de financiële aspecten van sport.

10)

11) 2.5.3 Ondersteunende activiteiten

12) In 2021 worden de volgende ondersteunende activiteiten uitgevoerd:

- 1) kennisontwikkeling op het gebied van de financiële aspecten van sport;
- 2)
- 3) voor de afstemming in de monitoring en de ontwikkeling van kengetallen op dit terrein fungeert de Klankbordgroep Financiële aspecten van de sport³. Het MI voert het secretariaat van deze klankbordgroep, die in 2021 minimaal een keer bijeen zal komen.
- 6)
- 4)

2.5 Diversiteit/Inclusief sporten en bewegen

13)

² Dit betreft een actualisatie en doorontwikkeling van model Geldstromen in de sport uit het [Brancherapport Sport](#) van KPMG (2019), opgesteld in opdracht van NLSportraad. Dit model is ook gebruikt voor de monitoring van de gevolgen van de coronamaatregelen voor de sportsector en biedt goede mogelijkheden om de ontwikkelingen in geldstromen in de gehele sportsector blijvend te volgen.

³ Deze klankbordgroep bestaat uit vertegenwoordigers van VSG, NOC*NSF, SWS, CBS en VWS.

14) 2.6.1 Dataverzameling en monitoring

- 5) In 2020 is gestart met een intensievere monitoring en beleidsondersteuning op het thema Inclusief sporten en bewegen, in het bijzonder op de subthema's ouderen (leeftijd), mensen met een beperking en/of chronische aandoening (fysieke en mentale beperkingen), lage SES-groepen (sociaaleconomische status), etnische minderheden (etniciteit) en LHBT+ (seksuele oriëntatie en genderidentiteit). We besteden aandacht aan de zogenoemde 'kwetsbare' groepen of minderheden, met oog voor de - veelal impliciete - normen van de maatschappelijke dominante groepen of meerderheid (o.a. in relatie tot sportparticipatie en verenigingscultuur). Er is tevens aandacht voor intersecties tussen verschillende sociale ongelijkheden en intersecties met gender (bijv. migrantenvrouwen). Het thema inclusie/diversiteit speelt zowel op het niveau van sport- en beweegdeelname als op het niveau van beleid en organisatie (bestuur, kader, beleid, activiteiten, enz.) en is niet alleen van belang bij het deelakkoord Inclusief sporten en bewegen, maar ook bij de andere deelakkoorden, zoals bijvoorbeeld Positieve sportcultuur (o.a. tegengaan uitsluiting en discriminatie) en Vitale sportaanbieders (o.a. good governance).
- 6)
- 7) De genoemde subthema's komen onvoldoende aan bod in de bestaande landelijke onderzoeken naar sport- en beweegdeelname, sport- en beweegaanbod en sport- en beweegbeleid en daarom is ten behoeve van de monitoring aanvullende dataverzameling nodig. Daarnaast is expertiseontwikkeling op de genoemde thema's gewenst om te komen tot meer diepgang in de kennis van specifieke belemmeringen en mogelijkheden, van relevante organisaties en netwerken, van beleid en (de werkzaamheid van) specifieke interventies. Hiervoor wordt capaciteit (data, expertise, participatie in relevante netwerken) opgebouwd en in stand gehouden bij het MI, waar doorlopend een beroep op kan worden gedaan voor opkomende beleidsvragen en waarmee geborgd kan worden dat deze thema's geïnccludeerd worden in andere studies, zoals brancherapporten, ondersteuning van buurtsportcoaches, analyses van gemeentelijk beleid, enz.
- 8)
- 9) In 2021 worden de volgende activiteiten ondernomen:
- 7)
- 1) verzamelen van data en kennis over de thema's ouderen, mensen met een beperking, lage SES-groepen, etniciteit en seksuele oriëntatie in relatie tot sport en actief-recreatief bewegen;
- 2)
- 3) afronding Engelstalig boek met bijdragen over gehandicaptensport uit verschillende Europese landen, en een Nederlandse bijdrage aan dat boek. Publicatie van het boek is voorzien in zomer 2021;
- 4)
- 5) valorisatie via brancherapporten, www.allesoversport.nl, vakpublicaties, e.d.

15)

16) 2.6.2 Monitoring Sportakkoord Thema Inclusief sporten en bewegen

17) 2.6.2.1 Monitoring indicatoren Sportakkoord

- 10) Ten behoeve van de monitoring van het deelakkoord Inclusief sporten en bewegen van het Nationaal Sportakkoord draagt het MI zorg voor de volgende indicatoren:
- aantal buurtsportcoaches dat zich inzet voor inclusief sporten en bewegen;
 - het percentage diversiteit in sportbesturen, kader en sportdeelname;
 - het percentage gemeenten, sportbonden en sport- en beweegaanbieders met een inclusief sport- en beweegbeleid.

18) 2.6.2.2 Rapportages specifieke bevolkingsgroepen/statusposities

- In het kader van de intensievere monitoring van specifieke bevolkingsgroepen/statusposities (zie paragraaf 2.6.1) worden doorlopend data verzameld, ontwikkelingen gevolgd, bijdragen geleverd

aan overkoepelende studies en deelpublicaties verzorgd. Daarnaast staan elk jaar een of twee specifieke bevolkingsgroepen/statusposities centraal en worden daarover overzichtstudies uitgebracht. In 2020 ging de aandacht vooral uit naar sporten en bewegen van mensen met een beperking. In 2021 is de focus gericht op de thema's ouderen en seksuele oriëntatie.

2.6 Positieve sportcultuur

19)

20) 2.7.1 Dataverzameling

- De SportklimaatApp is een belangrijke databron van de Monitor sportief wedstrijdgedrag. Deze app is ontwikkeld in het kader van de monitoring van VSK, is vernieuwd in 2019 en is het enige instrument dat beschikbaar is voor het (real time) vastleggen en monitoren van positief en negatief gedrag in sportpraktijken. Er is inmiddels een interessant databestand mee opgebouwd en door met de app metingen te blijven doen (500 in 2021), kunnen verschillen en ontwikkelingen in sportief wedstrijdgedrag worden gemonitord. Daarmee kan de app bijdragen aan monitoring van al dan niet blijvende effecten van het deelakkoord Positieve sportcultuur.

21) 2.7.2 Monitoring (kern)indicatoren sport

- Met ingang van 2021 is het MI verantwoordelijk voor de kernindicatoren 'Sportklimaat - veilig voelen' en 'Sportklimaat - wangedrag', op basis van de VTO-data.

- Activiteiten in 2021 zijn:

1) doorlopende zorg voor de kernindicatoren 'Sportklimaat - veilig voelen' en 'Sportklimaat - wangedrag', en afstemming hierover met RIVM;

2)

3) uitbrengen factsheet Veilig sportklimaat, op basis van de nieuwe VTO-data (najaar 2021).

22) 2.7.3 Monitoring Sportakkoord Thema Positieve sportcultuur

23) 2.7.3.1 Monitoring indicatoren Positieve sportcultuur

- In het kader van de monitoring van het Nationaal Sportakkoord verzorgt het MI de monitoring van de volgende indicatoren van het deelakkoord Positieve sportcultuur:
- aantal trajecten procesbegeleiding en beoordeling van de kwaliteit van deze trajecten;
- aantal verenigingen met een eigen Code Goed Bestuur;
- aantal trainers dat begeleiding heeft ontvangen, waaronder aantal 0-niveau trainers dat on-the-job-coaching heeft gekregen, en tevredenheid trainers over begeleiding en ondersteuning;
- aantal gemeenten dat lokaal afspraken heeft gemaakt over de ondergrens met sportverenigingen;
- aantal bonden dat bezig is met slimme aanpassingen in (in)formele spelregels.

24) 2.7.3.1 Aanvullende activiteiten

- Ter ondersteuning van de activiteiten die worden ontplooid in het kader van het deelakkoord Positieve sportcultuur voert het Mulier Instituut enkele aanvullende activiteiten uit.

1) Het verbeteren van het pedagogisch klimaat is een kernthema binnen het deelakkoord Positieve Sportcultuur en verdient adequate monitoring van de daarop ingezette middelen, instrumenten en uitkomsten. Het Mulier Instituut heeft de afgelopen twee jaar reeds diverse meetinstrumenten ontwikkeld voor verenigingen, trainers, ouders en kinderen en zal in 2021 onder meer inzetten op het monitoren van

ingezette maatregelen (o.a specifieke begeleiding, scholing/training) en de ervaren opbrengsten hiervan om het pedagogisch klimaat te verbeteren.

2)

- 3) Naast de onder 2.7.4 genoemde monitoring van het actieplan tegen discriminatie in het voetbal, zal het Mulier Instituut in 2021 inzetten op het monitoren van de prevalentie van ervaren discriminatie en de inzet en opbrengsten van (preventieve) maatregelen in de (top)sport als geheel.

4)

- 4) In 2021 wordt ingezet op de (door)ontwikkeling van expertise en meetinstrumenten om de voortgang van inzet en resultaat van (preventieve) maatregelen te monitoren, gericht op het tegengaan van seksueel grensoverschrijdend gedrag in de sport, voortkomend uit de implementatie van de aanbevelingen van commissie De Vries (o.a. iedere trainer een verklaring omtrent gedrag (VOG) en iedere vereniging en vertrouwenscontactpersoon (VCP).

5)

- 6) Kennis ontwikkelen over hoe (lokale) samenwerkingsverbanden tussen publieke partners (zoals OM, politie, gemeente, RIEC's) versterkt kunnen worden ter ondersteuning van sportverenigingen bij thema's van integriteit en criminele inmenging in de sport. Dit sluit aan bij de beweging dat lokale sportakkoorden worden gebruikt als manier om nieuwe kruisbestuivingen en synergiën op lokaal bestuurlijk niveau te organiseren.

7)

8)

25) 2.7.4 Monitoring programma 'Samen zetten we discriminatie en racisme buitenspel'

- 9) Conform de Herziening MI Werkplan 2020 is in 2020 gestart met de uitvoering van het Werkplan monitoring 'Samen zetten we discriminatie en racisme buitenspel'. In 2021 worden de in dit Werkplan voorziene activiteiten uitgevoerd, inclusief de door het Mulier Instituut voorgestelde en door VWS geaccordeerde aanvullende dataverzameling op basis van nieuwe of reeds ontwikkelde monitoringinstrumenten onder specifieke doelpopulaties (o.a. verenigingen, (prof)voetballers, trainers, scheidsrechters) en een reflectiehoofdstuk vanuit een bredere politiek-maatschappelijke context.

10)

26) 2.7.5 Ondersteunende activiteiten

- 11) In 2021 worden de volgende ondersteunende activiteiten uitgevoerd:

1) kennisontwikkeling op het thema Positieve sportcultuur;

2) deelname aan overleg kernindicatoren sport;

3) deelname aan overleg monitoring Nationaal Sportakkoord, in het bijzonder binnen de pijler Positieve Sportcultuur;

4) valorisatie (vakpublicaties, deelname expermeetings, klankbordgroepen e.d.).

5)

2.7 Sportdeelname

6)

7) Met ingang van 2021 is het MI verantwoordelijk voor acht kernindicatoren die gebaseerd zijn op de Vrijetijdombibus (VTO) als databron. De algemene activiteiten op het gebied van dataverzameling, -beheer en -analyse vallen onder Sportdeelname (zie 2.8.1). Verder valt onder Sportdeelname de inhoudelijke zorg voor twee van de acht kernindicatoren (zie 2.8.2). De inhoudelijke zorg voor de overige indicatoren is ondergebracht bij Voorzieningen (1 indicator, paragraaf 2.2.2), Sportaanbieders (1 indicator, paragraaf 2.3.2), Positieve sportcultuur (2 indicatoren, zie paragraaf 2.7.2) en Evenementen (2 indicatoren, zie paragraaf 2.9.1).

8)

9)

27) 2.8.1 Dataverzameling

10) In 2021 worden de volgende activiteiten ondernomen:

11)

1) bevolkingsonderzoek door peilingen bij een consumentenpanel (NSO: Nationaal SportOnderzoek);

2) beheer, bewerken en ontsluiten van VTO-data op het gebied van sport, in afstemming met CBS, VWS en RIVM⁴;

3)

4) bewerken en ontsluiten van de sportdeelnamedata van derden, zoals data uit Eurobarometer, HBSC, Gezondheidsenquête/Leefstijlmonitor, KISS van NOC*NSF, enz.

5)

28) 2.8.2 Monitoring (kern-)indicatoren sport

1) doorlopende zorg voor de kernindicatoren Sportdeelname 12 keer per jaar of vaker en Clublidmaatschap;

2)

3) uitbrengen factsheets over sportdeelname en over clublidmaatschap, op basis van de VTO-data (najaar 2021).

29) 2.8.3 Ondersteunende activiteiten

1) ondersteunen van het Platform Sportdeelname (MI, RIVM, KCSB, NOC*NSF, VSG en enkele grote gemeenten). Het Platform richt zich op de doorontwikkeling en vernieuwing van methoden van onderzoek naar sportdeelname, waaronder de Richtlijn Sportdeelname Onderzoek (RSO), en ontsluiting van de kennis afkomstig uit lokaal, nationaal en internationaal sportdeelnameonderzoek;

2) deelname aan MEASURE, het Europese netwerk van sportdeelname-onderzoekers;

3)

4) het op peil houden van data en kennis over (ontwikkelingen in) sportdeelname en het beleid ter zake, zoals opkomst app-gebruik, veranderende motieven, veranderingen in verband waarin men sport, en het ontsluiten en duiden van die kennis via brancherapporten, www.allesoversport.nl, vakpublicaties, e.d.

⁴ Daarnaast is er ook afstemming met Boekmanstichting en OCW, die VTO gebruiken als databron om ontwikkelingen op het vlak van cultuur(deelname) te volgen.

2.8 Evenementen

30) 2.9.1 Monitoring (kern)indicatoren sport

12) Met ingang van 2021 is het MI verantwoordelijk voor de kernindicatoren Sportfan via bezoek en Sportfan via media, op basis van de VTO-data (zie paragraaf 2.8).

13)

14) Activiteiten in 2021 zijn:

1) doorlopende zorg voor de kernindicatoren Sportfan via bezoek en Sportfan via media, en afstemming hierover met RIVM;

2)

3) uitbrengen van factsheet(s) over het volgen van sport door bezoek en via media, op basis van de VTO-data (najaar 2021).

31) 2.9.2 Monitoring van de gevolgen van de coronacrisis voor sportevenementen en de Nederlandse sportevenementensector.

15) De bedoeling was om in 2020 te starten met de voorbereiding van een brancherapport Sportevenementen in Nederland, teneinde de ontwikkelingen in kaart te brengen sinds het verschijnen van het eerste brancherapport Sportevenementen in 2014. Dit zou ook een start (nulmeting) moeten zijn van een meer gestructureerde monitoring van de sportevenementensector en bepaling en vaststelling van relevante kengetallen. Sportevenementen en de sportevenementensector zijn echter door de coronacrisis vrijwel geheel stilgevallen en bij het opstellen van dit werkplan zijn de vooruitzichten voor de sportevenementen(sector) volstrekt onduidelijk. Ook is nog onbekend welke uitwerking gegeven gaat worden aan het zesde deelakkoord 'Topsport die inspireert' van het Nationaal Sportakkoord, en welke monitoringtaken op het gebied van sportevenementen daaruit gaan voortvloeien.

In 2020 is, tegen de achtergrond van de coronacrisis, besloten niet verder te gaan met de voorbereiding van een nieuw brancherapport, maar de focus te leggen op de monitoring van de gevolgen van de coronacrisis voor de sportevenementensector (zie Herziening MI Werkplan 2020). Deze lijn wordt voortgezet in 2021. Er worden hoofdstukken over sportevenementen aangeleverd aan de twee Monitoren Sport en corona die in 2021 zullen verschijnen (zie paragraaf 3.5), met nadruk op de financiële gevolgen van de coronacrisis voor de sportevenementensector. Daarnaast verschijnt hierover een apart rapport, waarin dieper wordt ingegaan op de betekenis van de coronacrisis voor de sportevenementensector (verlies organiserend vermogen/veerkracht, innovatie(vermogen), werkgelegenheid, gevolgen voor diverse groepen kijkers/fans/sponsors, etc.).

32) 2.9.3 Ondersteunende activiteiten

In 2021 worden de volgende ondersteunende activiteiten ontplooid:

1) secretariaat *Olympic Study Network*, het verband van Nederlandse onderzoekers naar Olympische en Paralympische Spelen, als onderdeel van het internationale netwerk van dergelijke centra;

2) het op peil houden van de kennis over sportevenementen in binnen- en buitenland, het deelnemen aan overleggen ter zake, zitting hebben in adviesraden ter zake en het ontsluiten en verspreiden van die kennis via brancherapporten, allesoversport.nl, vakpublicaties, conferentiebijdragen e.d.

Sport, bewegen en gezondheid

- 16)
- 17) In 2021 vinden de volgende activiteiten plaats:
- 18)
- 1) monitoring en kennisontwikkeling ten aanzien van ‘gezonde kantines’, in samenwerking met onder meer JOGG en Team:Fit/KNVB;
 - 2)
 - 3) monitoring beweegvriendelijke schoolomgeving. In 2019 is een instrument ontwikkeld waarmee de schoolomgeving op beweegvriendelijkheid kan worden beoordeeld. In 2020 is dit instrument doorontwikkeld en aangepast voor eigen gebruik door scholen. Een aantal scholen heeft het meetinstrument gebruikt en er is gestart met de opbouw van een database. Voor 2021 is het doel om data en inzichten verkregen uit de eerste metingen te integreren met data over de openbare ruimte;
 - 3)
 - 4) monitoring van (aandacht voor) gezondheid(-sbeleid), preventie (vooral van roken, alcoholgebruik, overgewicht en op het gebied van fysieke veiligheid) en blessures in sportomgevingen, met gebruikmaking van MI-panels en peilingen, zoals het Verenigingspanel (zie paragraaf 2.3.1.2), peilingen bij scholen (zie paragraaf 2.4.1), Nationaal Sportonderzoek (paragraaf 2.8.1) en BRC-panels (zie paragraaf 3.4);
 - 5)
 - 6) er is sprake van groeiende aandacht voor leefstijlgeneeskunde en preventie in de zorg, waarbij stimuleren van meer sporten en bewegen een cruciaal element is in de bevordering van gezondheid en tegengaan van chronische aandoeningen, overgewicht en daarmee gepaard gaande zorgkosten⁵. Een belangrijk vraagstuk hierbij is de doorgeleiding van mensen die weinig of niet bewegen en sporten naar ‘beweegsettings’, variërend van informele loop- en fietsgroepen, bridgecursussen, beweeginterventies, instapprogramma’s tot (aangepast aanbod van) sportscholen, zwembaden en sportverenigingen. Vanuit dit perspectief is het wenselijk kennis te ontwikkelen over en ontwikkelingen te monitoren in de verbinding tussen zorg en sport- en beweegaanbod, teneinde deze verbinding te versterken en de doorstroming vanuit de zorg- naar het sport- en beweegaanbod te bevorderen. In het verlengde van eerder onderzoek⁶ op dit terrein wordt hiervoor in 2021 een aanpak ontwikkeld, die in volgende jaren tot uitvoer kan komen;
 - 4)
 - 7) ouderparticipatie blijkt een cruciale factor bij de (integrale) aanpak van ongezonde leefstijl en inactiviteit van kinderen en jongeren.⁷ Inzichten opgedaan in andere projecten laten zien dat het onderwerp ‘ouderparticipatie’ wel als belangrijk wordt gezien, maar dat er onvoldoende kennis beschikbaar is om ouders succesvol te betrekken bij leefstijlinterventies en initiatieven om kinderen (meer) in beweging te krijgen. Deze kennis is noodzakelijk om professionals (buurtsportcoaches, trainers, leefstijlcoaches) te kunnen ondersteunen, ontwikkelingen in ouderbetrokkenheid te kunnen volgen en sturingsmogelijkheden te identificeren. In 2021 wordt geïnventariseerd welke factoren ouderbetrokkenheid bepalen en wat bekend is over mogelijkheden de ouderbetrokkenheid te vergroten.

⁵ Door de coronacrisis is ook het belang van een gezonde leefstijl om aan infectieziekten, zoals Covid-19, veroorzaakt door het coronavirus, weerstand te kunnen bieden nog eens onverduidelijk aangetoond. Zie het initiatief [Bewegen. Het nieuwe normaal](#), en de aanzet die daarmee is gegeven voor een interdepartementale en intersectorale aanpak van de groeiende bewegingsarmoede. Het Mulier Instituut streeft naar aansluiting bij dit initiatief.

⁶ Zie onder andere de rapporten [Uit de zorg en in beweging](#), [Beweging in de type 2-diabeteszorg](#), [Procesevaluatie Bewegen op recept](#) en [Ervaringen met doorverwijzen vanuit de zorg naar sport en bewegen](#).

⁷ Dit blijkt onder meer uit de monitoring van het JOGG-programma en het proefschrift van Linda Ooms, waarin gekeken is naar de effectiviteit van sportprogramma’s bij sportverenigingen, gericht op het in beweging krijgen van inactieven, die zijn ontwikkeld en geïmplementeerd in het kader van het Nationaal Actieplan Sport en Bewegen.

2.9 Topsport

8)

9) Zoals aangekondigd in de herziening voor 2020 is Topsport als thema toegevoegd aan A: Dataverzameling en Monitoring, mede om de reeds opgebouwde expertise en het beheer over beschikbare datasets bij het MI op het gebied van topsport nog beter te borgen.

10) In de afgelopen jaren voerde het Mulier Instituut al diverse monitoringprojecten op dit thema uit, die deels via het budget Beleidsverkenningen liepen (0 en 1-meting van het programma TeamNL@work 2017-2019), of (deels) indirect gefinancierd werden vanuit VWS (zes Topsportklimaatmetingen 1998 - 2019). In 2019 voerde het Mulier Instituut de zesde meting naar prevalentie dopinggebruik en ervaringen antidopingbeleid onder topsporters uit, voortbouwend op eerder ontwikkelde meetinstrumenten. In 2020 voerde het MI een studie naar regionale initiatieven op het terrein van talentontwikkeling en topsport en, in samenwerking met de Universiteit Utrecht, een studie naar de maatschappelijke betekenis van topsport, beide vanuit het Verkennenbudget.

11) In aansluiting op het nog vast te stellen uitwerkingsplan zal de precieze rol van het Mulier Instituut in de monitoring van het zesde deelakkoord van het Nationaal Sportakkoord - inclusief de relatie met de reeds langer lopende monitoringstudies - meer richting en invulling krijgen.

12)

Kernthema's op het terrein van de monitoring van topsport zijn:

- talentontwikkeling;
- faciliteiten en voorzieningen;
- duale carrière/teamNL@work;
- integriteit (doping, matchfixing, discriminatie, seksueel grensoverschrijdend gedrag, intimidatie/misbruik);
- competenties en perspectieven (talent)coaches;
- maatschappelijke betekenis topsport.

5)

6) 2.11.1 Dataverzameling

13) In 2021 worden de volgende activiteiten ondernomen:

14)

1) verzamelen van data en kennis over de thema's talentontwikkeling, duale carrière/teamNL@work, integriteit (matchfixing, discriminatie, seksueel grensoverschrijdend gedrag, intimidatie/misbruik), en maatschappelijke betekenis topsport.

2)

3)

7) 2.11.2 Monitoring ontwikkelingen topsport

4)

1) rapportage bevraging (oud)topsporters over matchfixing, discriminatie, intimidatie en seksueel grensoverschrijdend gedrag (zie factsheet [Topsporters over integriteit in de Nederlandse topsport](#));

2)

3) 1-meting bevolkingsbevraging ('Messi') najaar 2021 na afloop Olympische en Paralympische Spelen, in samenwerking met Universiteit Utrecht;

4)

5) procesevaluatie TeamNL@work;

-

6) kwalitatieve verdieping ontwikkeling regionale topsporthubs in relatie tot talentontwikkeling en maatschappelijke betekenis van topsport.

30

3. Beleids- en wetenschapsondersteuning

3.1 Inleiding

7)

8) Het Mulier Instituut is een stichting, opgericht ter bevordering van de sportwetenschap in Nederland. Een belangrijke reden voor de oprichting van het MI in 2002 was het ontbreken van opleidingen en faculteiten Sportwetenschap op academisch niveau, en daarmee het vrijwel afwezig zijn van sportonderzoek en opleiding tot (gepromoveerd) sportonderzoeker aan de Nederlandse universiteiten. Vergeleken met landen uit de Angelsaksische wereld en de ons omringende landen was, en is, Nederland hierin een uitzondering. De keerzijde van deze uitzonderingspositie is dat het Mulier Instituut ook over de grens een bijzondere instelling is, en in de meeste genoemde landen een vergelijkbare instelling ontbreekt. Bij internationaal vergelijkende onderzoeken werkt het Mulier Instituut meestal samen met onderzoekers van buitenlandse universiteiten.

9)

10) Het zwaartepunt in het onderzoek van het Mulier Instituut ligt bij de bevordering van de sportdeelname, meer dan bij de bevordering van sportprestaties. Dit laatste type onderzoek wordt in Nederland veel gedaan bij de opleidingen Bewegingswetenschappen. Nederlandse (gepromoveerde) sportonderzoekers zijn dan ook overwegend bewegingswetenschappers, met focus op enerzijds prestatieverbetering en topsport, en anderzijds (sportieve vormen van) beweging en de bewegings- en gezondheidsaspecten van sport. Het Mulier Instituut voert in Nederland het meeste wetenschappelijk verantwoord onderzoek uit op het vlak van de breedtesport, zoals sportdeelname, sportstimulering, sportpedagogiek, veilig sportklimaat, lokaal sportbeleid, evenementen, accommodaties, exploitatievraagstukken, in- en uitsluiting in de sport, de sportvereniging en goed sportbestuur.

11)

12) Het meeste onderzoek dat het Mulier Instituut uitvoert is gericht op versterking van de sportsector en/of de onderbouwing en ondersteuning van het sportbeleid, en beweegt zich daarmee in de sfeer van overheidsbeleid en non-profitorganisaties in de sport. Het wetenschappelijk karakter van het onderzoek moet bijdragen aan de vergroting van de beleidseffectiviteit, de doelmatigheid van het beleid, kritische reflectie op en steviger onderbouwing van het beleid. In de kern gaat het erom meer kennis te verwerven van beleid 'dat werkt', meer inzicht in wat bepaalde aanpakken en beleidsmaatregelen succesvol maakt en meer inzicht in hoe de doelmatigheid van het beleid kan worden vergroot. De bijzondere situatie in Nederland dat, buiten bewegingswetenschappers, nauwelijks sportwetenschappers worden opgeleid, maakt dat de hiervoor benodigde wetenschappelijke expertise in belangrijke mate in 'eigen huis' moet worden ontwikkeld en geborgd.

13)

14) De activiteitenlijn Beleids- en wetenschapsondersteuning dient ertoe de sportwetenschap in Nederland te bevorderen met het oog op de betere onderbouwing van het sportbeleid en versterking van de sportsector, teneinde de deelname aan sport en actief-recreatieve bewegingsvormen in Nederland te verbreden naar mensen die nu nog weinig tot niet deelnemen aan sport en actieve recreatie, en sport en actief-recreatief beweeggedrag te versterken in intensiteit en kwaliteit (veilig, verantwoord, met oog voor de verscheidenheid in de talenten van deelnemers, fair, etc.). De activiteiten beschreven in de paragrafen 3.7 en 3.8 zijn hierin algemene zin op gericht. De paragrafen 3.2 (Monitoring Sportakkoord en 3.3 (BRC Monitor) beschrijven activiteiten op het vlak van monitoring van actuele beleidsprogramma's. In de paragrafen 3.4 (Rapportage sport) 3.5 (Monitor Sport en corona) en 3.6 (Beleidsverkenningen) worden meer algemene beleidsondersteunende activiteiten beschreven. Bij al deze activiteiten is het belangrijk een beroep te kunnen doen niet alleen op de data en monitoring, maar ook op diepergaande kennis van de thema's beschreven in hoofdstuk 2, teneinde de beleidsvragen te kunnen duiden en adequaat en onderbouwd te kunnen beantwoorden.

3.2 Monitoring Nationaal Sportakkoord

15)

16) De looptijd van het Nationaal Sportakkoord is met een jaar verlengd. Nu in vrijwel alle gemeenten lokale akkoorden zijn gesloten is de vraag of de voorgenomen inspanningen goed zijn ingeregeld, de akkoorden tot uitvoering komen en zo ja, tot welke resultaten dat leidt. Het lijkt daarbij zinvol de monitoring zoals die is ingezet te continueren in 2021.

17)

18) Ten behoeve van de monitoring van het Sportakkoord worden in 2021 de volgende activiteiten ondernomen:

19)

1) opstellen van twee Monitoren Sportakkoord voor het Algemeen overleg van juni/juli 2021, respectievelijk het Wetgevingsoverleg van november/december 2021, vergelijkbaar met de monitoren zoals opgesteld in 2020. In de monitor voor het Algemeen overleg ligt de nadruk op de (kern-)indicatoren en de inhoudelijke pijlers van het Sportakkoord. De activiteiten hiervoor (dat wil zeggen kennisontwikkeling, dataverzameling, analyse en valorisatie op indicatorniveau) zijn beschreven bij de diverse thema's in hoofdstuk 2 van dit Werkplan. Hier betreft het het bijeen brengen van de (kern-)indicatoren in een overzichtsrapportage en contextualiseren van de data. De monitor voor het Wetgevingsoverleg is een voortgangsrapportage wat betreft de procesgang en implementatie van het Sportakkoord en de lokale (en regionale) sportakkoorden, en de inspanningen hiervoor vanuit de lokale, sport- en nationale lijn van het Sportakkoord;

2)

3) uitvoeren van onderzoek naar de procesgang en voortgang in implementatie van het Sportakkoord en de lokale sportakkoorden, en de bijdragen hieraan vanuit de lokale, sport- en nationale lijn van het Sportakkoord. Dit onderzoek heeft deels het karakter van Communities of Practice/casestudies (6-10 gemeenten). Verder wordt vragenlijstonderzoek gedaan bij gemeenten, buurtsportcoaches, adviseurs lokale sport, sportverenigingen e.d., documentanalyse en worden interviews afgenomen bij sleutelspelers. De uitkomsten van het onderzoek worden gerapporteerd in de monitoren Sportakkoord (zie 1)) en gedeeld met betrokkenen, in functie van lerend beleid (zie 3));

4)

5) bijdragen aan lerend beleid. Lerend beleid is een belangrijk uitgangspunt voor de monitoring. Het gaat bij de monitoring van het sportakkoord niet alleen om de cijfers, maar ook om het verhaal erachter, de (kritische) duiding. Leren wordt versterkt als er over de cijfers ('indicatoren') gesproken wordt door relevante professionals, achtergronden ervan duidelijk worden en gereflecteerd wordt op uitgangspunten van en de implicaties voor het gevoerde beleid en ingezette beleidsinstrumenten. Expertmeetings, focusgroepen, casestudies en Communities of Practice bieden evenzovele mogelijkheden om het leren te versterken.

8)

9)

10)

3.3 Rapportage sport

- 6) In 2020 zou gestart worden met de voorbereiding van een nieuw Rapportage sport, uit te brengen in 2021. Door de coronacrisis is in 2020 de aandacht, en een groot deel van het beschikbare budget, besteed aan de monitoring van de gevolgen van de coronacrisis aan voor de sport. In 2021 wordt alsnog gestart met de voorbereiding van een nieuwe Rapportage sport, uit te brengen in 2022.
- 7)
- 8) De leidraad voor de nieuwe Rapportage sport zoals beschreven in het MI Werkplan 2020 blijft hetzelfde: kritisch reflecteren op en leren van de ontwikkeling en uitvoering van het Nationaal Sportakkoord, als een nieuwe manier van beleidsontwikkeling en beleidsvoering. Daarbij wordt deze beleidsmatige vernieuwing gekoppeld aan sportexterne en sportinterne vraagstukken en ontwikkelingen en is de Rapportage sport toekomstgericht.
- 9) In het najaar van 2020 komt NLSportraad met een advies over de organisatie en financiering van de sport. In het traject naar dat advies is door KPMG een Brancherapport sport opgesteld, waarmee een foto is gemaakt van de actuele organisatie en financiering van de sport. Verder zijn in dit adviestraject verkenningen uitgevoerd van het sportbeleid in omliggende landen, de betekenis van Europese regelgeving voor het Nederlandse sportbeleid, en het overheidsbeleid op terreinen als cultuur, recreatie/toerisme en onderwijs. Op basis van deze verkenningen zijn vier beleidsscenario's ontwikkeld en zijn vier onderwerpen geïdentificeerd die in elk geval in toekomstig sportbeleid geadresseerd moeten worden (professionalisering en arbeidsmarkt(beleid); de verhouding overheid - markt; de vertegenwoordiging van de sector/brancheorganisatie; en transparantie/goed sportbestuur).
- 10)
- 11) De nieuwe Rapportage sport zal een vervolg geven (actualisatie, uitdieping) aan het advies van NLSportraad, met medeneming van:
- de data, kennis en inzichten opgedaan in de monitoring van het Sportakkoord (zie paragraaf 3.2);
 - de data, kennis en inzichten opgedaan in de monitoring van de gevolgen van de coronacrisis (zie paragraaf 3.5);
 - de data, kennis en inzichten opgedaan in het onderzoek naar professionalisering en sportarbeidsmarkt, dat in 2020 en 2021 wordt uitgevoerd door het Mulier Instituut;
 - een verdiepende studie naar bestuursmodellen/sturingsmogelijkheden voor het sportbeleid, met daarin in elk geval aandacht voor de onderwerpen relatie markt - overheid, publiek-private samenwerking, vertegenwoordiging van de sector, transparantie/goed sportbestuur, rol- en taakverdeling tussen verschillende bestuurslagen, lerend beleid en sturen met akkoorden;
 - de ervaringen en inzichten opgedaan bij het opstellen van eerdere Rapportages sport en de Sporttoekomstverkenning.
 -
 - Hoewel een nieuwe publicatie van de Rapportage sport is voorzien voor 2022, is de inzet dat de Rapportage sport nieuwe stijl min of meer doorlopend een rol speelt in de beleidsontwikkeling en gedachtenvorming over het sportbeleid. In 2021 zullen daarom deel- en vakpublicaties verschijnen en zal worden deelgenomen aan klankbordgroepen, werkgroepen en dergelijke op het gebied van sportbeleid.

3.4 Brede Regeling Combinatiefuncties

-
- De activiteiten in het kader van de monitoring van de BRC-regeling vallen uiteen in vijf typen activiteiten: 1) dataverzameling, 2) panelonderzoek, 3) ondersteunende activiteiten, 4) voortgangsrapportage en 5) valorisatie en communicatie.
-
-

11) 3.4.1 Dataverzameling

- Om (lange termijn) ontwikkelingen en doelbereik in het kader van het Sportakkoord te kunnen monitoren, en om snel met antwoorden te kunnen komen bij opkomende beleidsvragen, is het nodig te kunnen beschikken over diverse panels om vragen uit te kunnen zetten. De eerste drie panels zijn panels waarvan de kosten voor de in stand houding elders worden gedekt. De laatste twee zijn specifiek ingericht voor de BRC-monitoring.
-
- 1) VSG Gemeentepanel (in samenwerking met de VSG) voor het uitzetten van vragen bij gemeenten;
-
- 2) MI Verenigingspanel (zie paragraaf 2.3.1.2);
-
- 3) NSO (zie paragraaf 2.8.1);
-
- 4) BRC-panel buurtsportcoaches;
-
- 5) BRC-panel werkgevers buurtsportcoaches.
-
-

12) 3.4.2 Panelonderzoek

- Ten behoeve van de monitoring dienen indicatoren te worden opgesteld en bijgesteld, vragenlijsten te worden ontwikkeld en uitgezet, en data te worden geanalyseerd en geïnterpreteerd. Hierbij wordt gebruik gemaakt van de vijf panels genoemd in paragraaf 3.4.1. De frequentie van de metingen verschilt. Relatief eenvoudig te meten input- en prestatie-indicatoren worden jaarlijks bepaald, moeilijker te bepalen en meten effectindicatoren worden twee- of driejaarlijks bepaald. De diverse panelonderzoeken vinden plaats in nauwe afstemming met betrokken partijen, in het bijzonder VWS en VSG/VNG.
-
-

13) 3.4.3 Monitor Brede Regeling Combinatiefuncties

- Het Mulier Instituut verzamelt jaarlijks bij gemeenten gegevens over de inzet van buurtsportcoaches (aantallen personen, aantal fte, in welke sectoren,...). Op basis van deze gegevens stelt het Mulier Instituut een monitor Brede Regeling Combinatiefuncties op voor het wetgevingsoverleg van de Tweede Kamer.
-
-

14) 3.4.4 Ondersteunende activiteiten

- 3.4.4.1 Instrumenten voor (lokale) monitoring en evaluatie

- In 2018 zijn instrumenten ontwikkeld voor monitoring en evaluatie (M&E) van de BRC op lokaal niveau, zoals een stappenplan, vragenlijsten, een FAQ, sjablonen voor presentatie van resultaten e.d. In 2019 en 2020 zijn deze doorontwikkeld. Dit instrumentarium wordt in een online-omgeving ter beschikking gesteld. Ondersteuning van VWS is gewenst om het instrumentarium door te ontwikkelen en online toegankelijk te houden.

3.4.4.2 Landelijke Academie Buurtsportcoaches

- In 2019 is gestart met de ontwikkeling van de Landelijke Academie Buurtsportcoaches (LAB), waarmee de expertise- en competentieontwikkeling van buurtsportcoaches wordt gestructureerd, verdiept en opgeschaald. Het Mulier Instituut deelt in de LAB de met de monitoring van de BRC ontwikkelde kennis en inzichten, en neemt daarnaast de LAB zelf mee in de BRC-monitoring, als een van de ondersteunende activiteiten. Vanuit het LAB kunnen ook vragen komen die worden uitgezet bij een of meer van de panels genoemd in paragraaf 3.3.1.

3.4.4.3 Community of Practice (CoP) BRC

- In 2020 is gestart met de Community of Practice voor de Brede Regeling Combinatiefuncties, waar verschillende betrokkenen kennis en ervaring delen. Het Mulier instituut sluit aan bij deze COP om de met de monitoring van de BRC ontwikkelde kennis en inzichten te delen en input op te halen voor de panelonderzoeken.

3.4.4.4 Tool buurtsportcoaches

- In najaar 2019 heeft een aanbesteding plaatsgevonden van de ontwikkeling van een tool voor buurtsportcoaches, waarvoor het MI een haalbaarheidsonderzoek heeft uitgevoerd. Deze is gewonnen door Team Sportservice in samenwerking met Techonomy. In 2020 heeft het MI plaatsgenomen in de begeleidingscommissie om te waarborgen dat de data uit de tool aansluiten op de bestaande monitoring van de BRC en dat het MI analyses kan uitvoeren op deze data. In het voorjaar van 2021 is voorzien dat de tool klaar is, en vanaf dan zal het MI ondersteunende activiteiten uitvoeren bij de doorontwikkeling en implementatie van de tool, en de data analyseren die door de tool worden gegenereerd. Daarbij wordt bezien of en hoe die data kunnen worden gebruikt ten behoeve van lerend beleid, bijsturing van de (lokale) inzet van buurtsportcoaches en de BRC voortgangsrapportages (paragraaf 3.3.3).

15) 3.4.5 Valorisatie en communicatie

- De verzamelde data, de uitkomsten van de monitoring, de uitkomsten van analyses in functie van opkomende beleidsvragen, en de ondersteunende activiteiten worden op verschillende wijzen ontsloten, gerapporteerd, gecommuniceerd en/of gevaloriseerd:
 - 1) inrichting, onderhoud en beheer van een dashboard lokale BRC-data (onderdeel van waarstaatjegemeente.nl, in samenwerking met VSG/VNG), ter ontsluiting van de verzamelde data en inzichten, voor betrokken partijen bij de BRC-regeling, in het bijzonder gemeenten. Gemeenten kunnen niet alleen data van hun eigen gemeente terugvinden, maar ook vergelijkingen uitvoeren met selecties van andere gemeenten;
 - 2) gemeentelijke rapportages van de gegevens opgehaald in de Monitor Brede Regeling Combinatiefuncties, waarbij gemeenten moeten inloggen om hun eigen rapportage te kunnen downloaden;

- 3) uitbrengen factsheets en vakpublicaties;
-
- 4) online beschikbaar stellen van BRC M&E-instrumentarium en organisatie workshop/presentatie voor gemeenten en andere betrokkenen;
-
- 5) presentaties, deelname regionale bijeenkomsten, overleggen en klankbordgroepen, bijdragen LAB, e.d.

3.5 Monitor Sport en corona

- De coronacrisis, en in het bijzonder de maatregelen ter beteugeling van de verspreiding van het coronavirus, hebben grote gevolgen voor de sport(sector). Vrij snel werd duidelijk dat de halverwege maart 2020 afgekondigde maatregelen niet binnen enkele weken zouden worden ingetrokken, en kwamen vragen op naar de (financiële) gevolgen van de maatregelen voor de sportsector. Dit heeft geleid tot het opstellen van het onderzoeksplan 'Covid-19 en sport. Voorstel voor monitoring van de gevolgen van de maatregelen genomen ter bestrijding van het SARS-CoV-2 virus voor de sportsector'. Op dit plan is akkoord gekomen van VWS, waarbij de ondersteuning van de onderzoeksactiviteiten door VWS voor 2020 is geregeld met de Herziening MI Werkplan 2020. Dit impliceerde een uitbreiding van de werkzaamheden bij Activiteit B Beleids- en wetenschapsondersteuning van het MI Werkplan 2020. Omdat de maatregelen mogelijk voortduren tot (ver in) 2021 en in elk geval (na-ijl)effecten zichtbaar zullen zijn in 2021, is het zinvol de monitoring van de gevolgen van de coronamaatregelen te blijven volgen in 2021.
-
- Ten behoeve van de monitoring van de gevolgen van de coronamaatregelen worden in 2021 de volgende activiteiten ondernomen:
 -
 - 1) opstellen van twee monitoren Sport en corona, voor het Algemeen overleg in juni/juli 2021 respectievelijk het Wetgevingsoverleg in november/december 2021. De nadruk in deze monitoren ligt op de financiële gevolgen van de coronamaatregelen voor de verschillende subsectoren van de sportsector en de sportsector als geheel, en volgen telkenmale in grote lijnen het stramien van de eerste Monitor Sport en corona ten behoeve van het Algemeen overleg van 2 juli 2020;
 - 2)
 - 3) het uitvoeren van onderzoek in subsectoren van de sportsector (zoals verenigingen, topsport, de ondersteuningsstructuur e.d.) naar de gevolgen van de coronamaatregelen voor de betreffende subsector. De uitkomsten van het onderzoek kunnen leiden tot separate publicaties (factshets, rapporten, vakpublicaties) en maken, in elk geval wat betreft de financiële aspecten, deel uit van de monitoren Sport en corona;
 - 4)
 - 5) deelname aan het Kennisconsortium Sport en corona, dat wordt getrokken door KCSB en MI, en meer algemeen overleg en afstemming met derden over (onderzoek naar) de gevolgen van de coronamaatregelen voor sport en bewegen en de sportsector;
 -
 - 6) valorisatie (vakpublicaties, presentaties, bijdragen aan www.allesoversport.nl, e.d.).

3.6 Beleidsverkenningen

Met het 'Verkennenbudget' is er bij het MI een raambudget beschikbaar voor beleidsondersteunend onderzoek, waaruit ad-hoc onderzoeks- en uitzoekopdrachten kunnen worden bekostigd. Het gaat hierbij om verkenningen, quick scans, beleidsadviezen, extra analyses op bestaande data, aandragen onderzoeksuitkomsten ten behoeve van beantwoording Kamervragen en dergelijke. Rapportage vindt plaats in overleg en kan variëren van documenten, factsheets, Excelsheets, powerpointpresentaties tot voordrachten en bijdragen aan seminars of werkgroepen. Het MI kan hiervoor putten uit de binnen het instituut aanwezige kennis en expertise, eigen data en data van derden, en gebruik maken van opgebouwde netwerken in de werelden van sportonderzoek, sportbeleid en sportorganisaties.

Met VWS is overeengekomen dat activiteiten waarvoor hooguit een paar dagen inzet nodig is, door het MI zelf afgehandeld kunnen worden. Bij vragen en activiteiten die een grotere inzet vragen (tot een inzet van 10-12 dagen) is kennisgeving aan VWS nodig. Voor grotere projecten (die een inzet van meer dan 10-12 dagen vergen, of een bedrag meer dan € 10.000,-) is toestemming vooraf van VWS benodigd.

Kennisvragen kunnen ook van derde partijen komen, zoals NOC*NSF, KCSB, NL Sportraad, NRZ en VSG. In de regel zal VWS dan vragen om een eigen bijdrage van die derde partij, zeker wanneer de gevraagde inzet van het MI boven de 15 dagen uitkomt.

3.7 Borging expertise beleidsonderzoek

- 7) Vanwege de toenemende behoefte sportbeleid wetenschappelijk te onderbouwen, sportbeleid 'lerend' beleid te laten zijn en de inzet van middelen voor sport- en beweegbeleid te verantwoorden, zowel bij VWS als op gemeentelijk niveau, investeert het MI in de ontwikkeling van expertise op het terrein van beleidsonderzoek en beleidsevaluatie.
- 8)
- 9) Activiteiten in 2021:
- 10)
 - 1) (door-)ontwikkelen van instrumenten voor lokaal sportbeleid, inclusief de component monitoring en evaluatie, in samenwerking met betrokken partijen zoals VSG, JOGG en KCS;
 - 2)
 - 3) verzamelen, bewerken en ontsluiten van (landelijke) data toegespitst op gebruik in het lokale sportbeleid, in samenwerking met partijen als RIVM, VSG en KCSB, als vervolg op/doorloop van LSTV-project;
 - 4)
 - 5) kennisontwikkeling op het gebied van (sport)beleidsonderzoek, terzake publiceren in vaktijdschriften en wetenschappelijk tijdschriften en bijdragen aan nationale en internationale kennisnetwerken op het gebied van sportbeleid;
 - 6)
 - 7) deelname aan POLIS, de internationale expertgroep voor onderzoek naar sportbeleid.

3.8 Wetenschapsondersteuning

16)

17) 3.7.1 Kennisbank Sport en Bewegen

Het MI heeft sinds zijn oprichting in 2002 een unieke collectie sportwetenschappelijke literatuur opgebouwd. De collectie is toegankelijk en digitaal raadpleegbaar via de Kennisbank Sport en Bewegen, waarmee ook de collecties van KCSB, KVLO, VSG en NRZ zijn ontsloten.

Activiteiten in 2021 zijn:

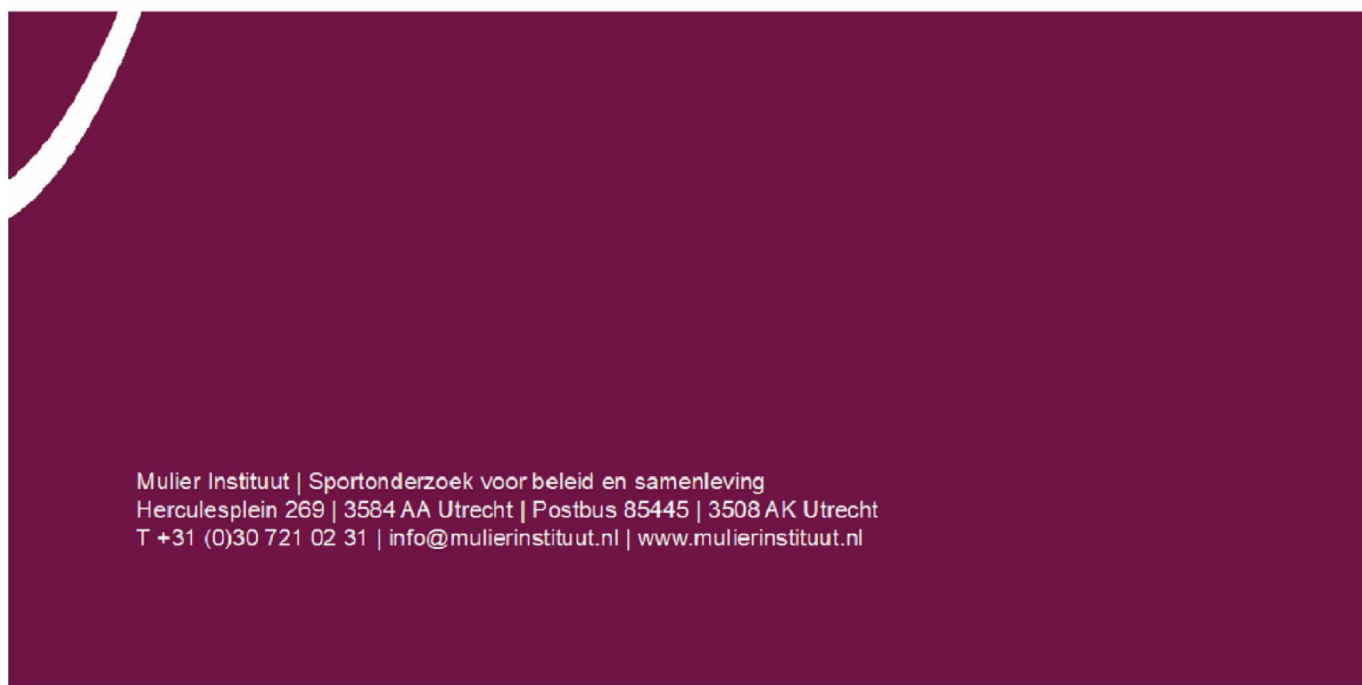
- 1) aanvullen, actueel houden en doorontwikkelen van de Kennisbank Sport en Bewegen, in het bijzonder het sportwetenschappelijk deel ervan, in samenwerking met KCSB, KVLO, VSG en NRZ.

18)

19) 3.7.2 Wetenschapsontwikkeling en begeleiding beginnende onderzoekers

Voor de ontwikkeling van de sportwetenschap en begeleiding van studenten, beginnende sportonderzoekers en promovendi worden, in samenwerking met hogescholen en universiteiten, de volgende activiteiten ondernomen in 2021:

- 1) het toegankelijk houden van de sportbibliotheek/Kennisbank Sport en Bewegen (fysiek en digitaal) voor derden (studenten en onderzoekers);
- 2) het aanbieden van stageplaatsen en werkervaringsplaatsen op het instituut; het fungeren als opdrachtgever en intern begeleider van afstudeerders; het bieden van faciliteiten aan (internationale) gastonderzoekers;
- 3) bevorderen van de instelling van (bijzondere) leerstoelen en lectoraten op het gebied van sport; zitting nemen in curatoria van bijzondere leerstoelen; begeleiden van promovendi;
- 4) het verzorgen van gastcolleges aan hogescholen en universiteiten, lezingen, bijdragen aan conferenties, e.d.;
- 5) zitting nemen in visitatiecommissies, werkveldcommissies, commissies van Nlsportraad, Raad van Advies bij sporthogescholen, adviesraad/redactie sporttijdschriften, bestuur Boymansfonds en secretariaat Boymansprijs, bestuur Europese Associatie voor Sport Sociologie (EASS), e.d.;
- 6) ondersteuning van wetenschappelijke debatten en conferenties, met name de Dag van het Sportonderzoek 2021, (internationale) symposia, workshops e.d.

Mulier Instituut | Sportonderzoek voor beleid en samenleving
Herculesplein 269 | 3584 AA Utrecht | Postbus 85445 | 3508 AK Utrecht
T +31 (0)30 721 02 31 | info@mulierinstituut.nl | www.mulierinstituut.nl